

siges tilstrækkeligt at være vidende om, at der er al Rimelighed for, at Rigsdagen ikke vil efterbevilge. — Det er, hvad jeg har at sige med Hensyn til det Hovedændringsforslag, der er stillet til § 7.

Hvad Ændringsforslaget til § 8 angaar, maa jeg, ligesom jeg gjorde allerede ved 1ste Behandling, hævde, at § 8 i den Skikkelse, den har i Lovforslaget, ikke paa nogen Maade griber ind i Grundloven. Der findes i Lovforslagets § 8 ikke nogen som helst Bestemmelse, der indskrænker Kongens grundlovmæssige Ret til at udstede foreløbige Love, naar Betingelserne for en saadan Lovs Udstedelse ere til Stede. Det, som § 8 indeholder Bestemmelse om, er alene det, at den Minister, der medvirker ved en foreløbig Lovs Udstedelse, paadrager sig Ansvar ikke blot, hvis han gaar udenfor de formelle Betingelser i Grundlovens § 25 for foreløbige Loves Udstedelse, men ogsaa, hvis han gør Misbrug af Retten til foreløbige Loves Udstedelse derved, at han medvirker til en foreløbig Lovs Udstedelse, om hvilken han ved, at den ikke vil faa Rigsdagens Billigelse. Gør en Minister noget saadant, vil, hvis Lovforslagets § 8 bliver ophøjet til Lov, Grundlovens § 25 ikke i mindste Maade blive eller være forandret; den foreløbige Lov, som en Minister medvirker til, ogsaa under de Omstændigheder, der nævnes i den af mig omtalte Bestemmelse i Lovforslagets § 8, vedbliver at have sin fulde lovlige Kraft og Gyldighed. Landets Borgere maa, saa længe den er i Kraft og Gyldighed, rette sig efter den ganske ligesom efter alle andre Love. Grundlovens § 25 staar altsaa fuldkommen uanfægtet; det eneste, der sker efter Lovforslagets § 8, er, at den Minister, der medvirker til en foreløbig Lov under de Omstændigheder, at det maa siges, at Udøvelsen af den foreløbige Lovgivningsmyndighed indeholder et Misbrug, paadrager sig et Ansvar derved. — Og jeg kan ikke se, at den ærede Ordfører og det ærede Flertal i Virkeligheden kunne gøre nogen principiel Indvending derimod, eftersom Flertallet jo selv i sin Affattelse af Ændringsforslaget til § 8 gaar ud fra ganske det samme. Det ærede Flertal har i sin Betænkning, og den ærede Ordfører i sin Begrundelse, udtalt, at Ansvar for Brugen af den foreløbige Lovgivningsmyndighed efter Grundlovens § 25 ikke indskrænker sig til det Tilfælde, at Betingelserne efter § 25 ikke ere til Stede, men ogsaa foreligger i et Tilfælde, hvor det maa siges, at de formelle Betingelser vel ere til Stede, men at der dog ved An-

vendelsen af den foreløbige Lovgivningsmyndighed har fundet et Misbrug Sted. Denne Opfattelse finder et klart og utvetydigt Udtryk i Ændringsforslaget under Nr. 7 til § 8, hvorefter Ministeren paadrager sig Ansvar til Straf ikke blot, naar den foreløbige Lov er af et Indhold, der strider mod Grundloven, men ogsaa, naar den er af et Indhold, som det hedder, „hvorefter i øvrigt Statens eller andre almene eller private Interesser retsstridig krænkes — —“, altsaa en foreløbig Lov, som ikke strider mod Grundloven, men som paa anden Maade strider mod Retsordenen. — Meningen maa vel være: mod andre Love, jeg forstaar ellers ikke Udtrykket.

Der er saaledes, det tør jeg hævde, ikke nogen principiel Uoverensstemmelse mellem den Opfattelse, der ligger i Lovforslagets § 8, af Lovgivningsmagtens Ret til at paalægge en Minister Ansvar for Anvendelsen af den foreløbige Lovgivningsmyndighed, og den Opfattelse, som Ændringsforslaget under Nr. 7 til § 8 vil føre ud i Livet. Det er ikke nogen Væsensforskel, højst en Gradsforskel. Derfor maa jeg bestemt protestere mod, naar Flertallet og den ærede Ordfører ville gøre gældende, at Lovforslaget enten i § 7 eller § 8 skulde stride mod Grundloven. Det er paa ingen Maade Tilfældet. Lovforslaget tilsigter alene at opfylde Bestemmelsen i Grundlovens § 12 om, at Ministrenes Ansvarlighed ordnes nærmere ved Lov.

Jeg skal altsaa fraraade det høje Ting at stemme for de stillede Ændringsforslag og anbefale at vedtage Lovforslaget uforandret.

Ordføreren (Goos). Efter de af den højtærede Minister gjorte Bemærkninger med Hensyn til § 8 synes der jo at være en ret stor Overensstemmelse mellem den højtærede Minister og Flertallet, idet vi begge erkende, at der kan begaa Misbrug ved Udstedelsen af foreløbige Love, uagtet Grundlovsbetingelserne ere opfyldte. I den Henseende er der ganske Enighed. Det, hvorom der er Uenighed, er, om det ubetinget kan kaldes et Misbrug, at en foreløbig Lov udstedes, uagtet det vides eller anses for sandsynligt, at Rigsdagen ikke billiger den. Dersom det skal erkendes for ubetinget retsstridigt, er det en Forklaring af det grundlovmæssige Forhold mellem § 2 om den ordinære Lovgivningsmagt og § 25 om den provisoriske Lovgivningsmagt. Det er et grundlovmæssigt